

Sevat Lappegard – 70 år

Magasindelen av dette nummeret av Nytt norsk kirkeblad er ei helsing og hylling til Sevat Lappegard i høve 70-års dagen hans 12. mai 2018. Med dette vil vi uttrykkje takksemd for det store arbeidet han har gjort for den norske folkekyrkja.

Sevat er den mest profilerte folkekyrkjestrategen i Den norske kyrkja. Det er i kapasitetane som prest, prestelærar og prost at Sevat har stått i brodden for ei tydeleg folkekyrkjetenking. Etter teologisk embetseksamen i 1973 reiste han med stipend til Harvard University. Han var sokneprest i Dovre frå 1977, var tilsett som forskingsstipendiat og lektor ved Det praktisk-teologiske seminar frå 1982 til 1991. Sidan 1992 har han vore prost på Elverum. Heile si presteneste har Sevat dermed hatt i Hamar bispedømme.

Som tilsett på praktikum tente han under to rektorar: Tor Aukrust og Rosemarie Köhn. Begge var dei opptekne av kyrkja som folkekyrkje. I preikelæra «Eksodus» (1984) la Aukrust vekt på at forkynninga måtte nå ut til folket. «Evangeliets skal ikke oppbevares som relikvium i gullskrin i Jerusalems tempel. Evangeliet skal tvert om gjennom forkynnere slynges ut av det hellige tempel, det skal kastes ut på torget, ut over jorden helt til dens utkanter», formulerte han her. Utan tvil var òg Sevat influert av Aukrust, som på 1960-talet var prest på Hamar. Og Köhn vart ikkje lenge etter på nytt Sevats kollega – og sjef – i Hamar bispedømme, då ho som første kvinne vart utnemnt til biskop i 1993.

I den store artikkelen «Folkekyrkjeteologi», publisert i «Folkekirken – status og strategier» frå 1988, meistar Sevat ut ein teologi om folkekyrkja som utan tvil har hatt stor innverknad i mange retningar. Sjølv har han vore tru mot dei

ideala han her løftar fram. Dette var ei programartikkel for ei folkekyrkjetenking på norsk mark. Vi hadde folkekyrkje, men ingen folkekyrkjeteologi, poengterer Sevat. Altfor lenge var folkekyrkjekristendommen direkte nedvurdert i Den norske kyrkja. Han svarar med å falde ut ei kvalitativ forståing av folkekyrkja, der

den sosiale røyndommen er avgjerande. Influert av sosiologistudiane ved Harvard tidleg i karrieren kjem Sevat òg inn på folkekyrkja sine sosiologiske kjenneteikn. Særmerkt for folkekyrkja er at ho er integrert i lokalsamfunnet. Hos Sevat smeltar sosiologi frå Havard saman med norsk folkekyrkjerøyndom. Seinare har han utvikla tenkinga si vidare, ikkje minst gjennom det såkalla «Elverumsprosjektet» som arbeidde teoretisk og praktisk med liturgireform nedanfrå. Dette arbeidet skulle få stor innverknad på liturgireformen i Den norske kyrkja.

For Sevat har det alltid vore viktig å føre akademia og praksis saman. Akademia finst såleis ikkje berre ved universitetet. Akademia finst òg i Elverum og andre stader der ein reflekterer teologisk over kyrkjeleg praksis. Prostiet er eit lærande fellesskap. Fagteologi har sin sjølvsegte plass i samlingane med prestane i prostiet. Sevat kan her vere ein god læremeister i korleis prosten kan og bør ha ei sentral rolle i fagutviklinga av prestane.

Nedanfor let vi først Sevat kome til orde gjennom to av hans eigne artiklar. Den første er den før nemnde artikkelen «Folkekyrkjeteologi», medan den andre, «'Evangeliets evige vilje'. Hamar biskop og Hamar bispedømme i kamp for evangeliet», er publisert i jubileumboka «Hamar bispedømme i 150 år» frå 2014. Artiklane er prenta her i forkorta utgåver ved Ole Kristian Bonden.

Vi bringer tre helsingartiklar til Sevat og dessutan eit knippe artiklar som tek opp ulike aspekt ved innsatsen hans som sentral folkekyrkjestrateg.

*Ole Kristian Bonden og Hallgeir Elstad
(gjesteredaktørar).*